

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός γνωμοδότησης 79/2017

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΣΤ΄ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίαση της 29^{ης} Μαρτίου 2017

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης – Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ιωάννης Διονυσόπουλος, Παρασκευάς Βαρελάς, Θεόδωρος Ψυχογιός, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Γεώργιος Ανδρέου, Ευαγγελία Σκαλτσά και Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νομικός Σύμβουλος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Τα έγγραφα του Αυτοτελούς Τμήματος Επαγγελματικής Ασφάλισης της Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Ασφάλισης της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Γ.Γ.Κ.Α.) του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με αριθμούς πρωτ.: 1) ΑΤ10/Φ.51220/οικ.6196/128/16-03-2016, 2) ΑΤ10/Φ.51020/35164/627/21-10-2016 και 3) ΑΤ10/Φ.51220/42502/723/29-03-2017.

Ερώτημα: Ερωτάται εάν, το υποβληθέν στην ερωτώσα υπηρεσία, αίτημα έγκρισης συμφωνίας διασυννοριακής δραστηριότητας μεταξύ του Κυπριακού Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης “AON HEWITT Multi Employer Provident Fund” και της

εδρεύουσας στην Ελλάδα επιχείρησης "AON HEWITT SA", που έχει ως αντικείμενο τη συμμετοχή της τελευταίας, ως χρηματοδοτούσας επιχείρησης, στο Κυπριακό αυτό Ταμείο, προκειμένου τούτο να διαχειρισθεί το καθεστώς της επαγγελματικής συνταξιοδότησης των εργαζομένων της εν λόγω ελληνικής επιχείρησης, είναι συμβατό ή όχι, με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής και Ελληνικής νομοθεσίας, και πιο συγκεκριμένα, εάν η ενσωμάτωση της ελληνικής νομοθεσίας (ήτοι της παραγράφου 10 του άρθρου 7 του ν.3029/2002), στη διμερή Συμφωνία Συμμετοχής (που αποτελεί ιδιωτικό συμφωνητικό, καταρτιζόμενο μεταξύ του ως άνω Κυπριακού Ταμείου και της ελληνικής εταιρείας) και όχι στις καταστατικές διατάξεις του εν λόγω Ταμείου, αντιβαίνει ή όχι, στις διατάξεις του άρθρου 20 της Οδηγίας 41/2003/ΕΚ, καθώς και του άρθρου 22 του ν.3846/2010, που την μετέφερε στην εθνική έννομη τάξη.

Για το πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΣΤ' Τμήμα), γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από τα τρία πιο πάνω έγγραφα της ερωτώσας Υπηρεσίας, καθώς και από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Το Κυπριακό Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης "AON HEWITT Multi Employer Provident Fund", υπέβαλε, στις 10-12-2015, αίτημα στην ερωτώσα Υπηρεσία (Αυτοτελές Τμήμα Επαγγελματικής Ασφάλισης της Γ.Γ.Κ.Α.) για διασυννοριακή δραστηριότητα μεταξύ αυτού και της εδρεύουσας και απασχολούσας προσωπικό στην Ελλάδα εταιρείας "AON HEWITT A.E." ("AON HEWITT SA").

2. Η ερωτώσα Υπηρεσία, με το έγγραφό της με αριθμό πρωτ. ΑΤ10/Φ.51020/57531/719/28-12-2015, ζήτησε διευκρινίσεις αναφορικά με:

α. τη νομική μορφή με την οποία λειτουργεί το Κυπριακό αυτό Ταμείο,

β. το Καταστατικό του,

γ. τις προϋποθέσεις λήψης των προβλεπόμενων από το Καταστατικό του παροχών,

 ΓΧ

δ. το ισχύον κυπριακό νομοθετικό πλαίσιο για την επαγγελματική ασφάλιση,

ε. το Προσχέδιο της σχετικής Συμφωνίας Συμμετοχής στο εν λόγω Ταμείο.

Ειδικότερα δε, σε σχέση με το συγκεκριμένο έγγραφο, ζητήθηκε να διευκρινισθεί η σκοπιμότητα πραγματοποίησης της συμφωνίας μεταξύ τριών (3) αντισυμβαλλομένων (ήτοι με την συμμετοχή και της Κυπριακής επιχείρησης "AON Hewitt (Cyprus) Ltd", η οποία χαρακτηρίζεται από την Κυπριακή πλευρά ως ο κύριος εργοδότης του Κυπριακού Ταμείου) και όχι δύο (2) μόνον αντισυμβαλλόμενων (ήτοι του Κυπριακού Ταμείου και της "AON HEWITT SA" Ελλάδος).

στ. τη Δήλωση Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής (SIPP) του "AON HEWITT Multi Employer Provident Fund", με κοινοποίηση του συγκεκριμένου εγγράφου στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή, οι οποίες είναι συναρμόδιες εποπτικές Αρχές σε θέματα επαγγελματικής ασφάλισης.

3. Στις 02-02-2016, το Κυπριακό Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, παρείχε τις ζητηθείσες διευκρινίσεις, ενώ, αναφορικά με το ζήτημα της ύπαρξης τριών (3) αντί για δύο (2) αντισυμβαλλόμενων στο κείμενο της Συμφωνίας Συμμετοχής, αποδέχθηκε τις απόψεις της ερωτώσας Υπηρεσίας, στέλνοντας σε αυτή, στις 16-02-2016, νέο, τροποποιημένο κείμενο, προτεινόμενης Συμφωνίας, καταρτιζόμενης αυτή τη φορά μεταξύ δύο (2) αντισυμβαλλόμενων, ήτοι του Κυπριακού Ταμείου και της ελληνικής επιχείρησης, οπότε άρθηκε και η διαφωνία ως προς το ζήτημα αυτό.

4. Στη συνέχεια, η ερωτώσα Υπηρεσία, με το έγγραφό της με αριθμό πρωτ. ΑΤ10/Φ.51220/οικ.6196/128/16-03-2016, υπέβαλε τα εξής δύο ερωτήματα:

α) αν αποτελούν *"ιδρύματα επαγγελματικής συνταξιοδότησης"* κατά την έννοια του άρθρου 22 του ν.3846/2010 (ΦΕΚ Α' 66), που μεταφέρει την Οδηγία 41/2003/ΕΚ, τα Ταμεία για μη συνδεδεμένους εργοδότες και συνεταιρισμούς των οποίων η διαχειριστική επιτροπή απαρτίζεται από συμμετέχοντες στις ως άνω εργοδοτικές εταιρείες και συνεταιρισμούς.

β) εάν το αίτημα της "AON HEWITT Multi Employer Provident Fund" Κύπρου είναι συμβατό με την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία και ως εκ τούτου εάν μπορεί να συναφθεί διασυνοριακή δραστηριότητα του Κυπριακού Ταμείου AON HEWITT Multi Employer Provident Fund με την επιχείρηση AON HEWITT SA που εδρεύει στην Ελλάδα.

5. Επακολούθησε το έγγραφο της ερωτώσας Υπηρεσίας με αριθμό πρωτ. ΑΤ10/Φ.51220/οικ.15204/287/08-04-2016, με το οποίο αυτή γνωστοποίησε εκ νέου στην Κυπριακή Αρχή (Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Κύπρου), τη νομοθεσία που διέπει το θεσμό της Επαγγελματικής Ασφάλισης στην Ελλάδα, η οποία θα είναι και η εφαρμοζόμενη νομοθεσία σε περίπτωση σύναψης της αιτούμενης διασυνοριακής δραστηριότητας, και της υπέβαλε το ερώτημα εάν θα ισχύσουν τα οριζόμενα στην παράγραφο 10 του άρθρου 7 του ν.3029/2002 και στο συνταξιοδοτικό σχήμα του "AON HEWITT Multi Employer Provident Fund".

6. Στο ερώτημα αυτό, η Κυπριακή πλευρά ((Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Έφορος Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Κύπρου) απάντησε στις 19-4-2016, ότι το Κυπριακό Ταμείο πρότεινε την τροποποίηση της Συμφωνίας Συμμετοχής μεταξύ αυτού και της εδρεύουσας στην Ελλάδα επιχείρησης, ώστε να εφαρμόζονται ρητά οι πρόνοιες της παραγράφου 10 του άρθρου 7 του Ελληνικού νόμου 3029/2002.

7. Η ερωτώσα Υπηρεσία, με το έγγραφό της με αριθμό πρωτ. ΑΤ/Φ.51220/25936/482/30-08-2016, ενημέρωσε την Κυπριακή πλευρά ότι οποιαδήποτε διάταξη της ελληνικής νομοθεσίας υιοθετηθεί από το Κυπριακό Ταμείο, και στην προκείμενη περίπτωση η παρ. 10 του άρθρου 7 του ν.3029/2002, θα πρέπει να ενσωματωθεί σε κείμενο που θέτει κανονιστικές διατάξεις τουλάχιστον στο Καταστατικό του Κυπριακού Ταμείου και όχι στη Συμφωνία Συμμετοχής, η οποία αποτελεί κείμενο που υπογράφεται αποκλειστικά από ιδιώτες και στην οποία καμία συμμετοχή δεν υπάρχει από Δημόσια Εποπτική Αρχή.

8. Με το έγγραφό της με ημεροχρονολογία 19-09-2016, η Κυπριακή Αρχή συμφώνησε απολύτως με την άποψη της ερωτώσας Υπηρεσίας αναφορικά με το ότι, η Συμφωνία Συμμετοχής αποτελεί κείμενο που υπογράφεται αποκλειστικά από ιδιώτες και χωρίς την συμμετοχή της Δημόσιας Εποπτικής Αρχής της Κύπρου,

ωστόσο όμως τόνισε ότι για αυτόν ακριβώς τον λόγο διασφάλισε την ύπαρξη σχετικής πρόνοιας στο Καταστατικό του Ταμείου (παράγραφος 3.1), η οποία ρητά αναφέρει ότι *“τα παραρτήματα και οποιαδήποτε Συμφωνία Συμμετοχής αποτελούν και/ή θα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των παρόντων Κανονισμών και ισχύουν ωςάν να παρατίθενται πλήρως στο σώμα των παρόντων Κανονισμών και οποιαδήποτε αναφορά στους παρόντες Κανονισμούς περιλαμβάνει τα Παραρτήματα και οποιαδήποτε Συμφωνία Συμμετοχής”*. Περαιτέρω, με το ίδιο έγγραφό της, η Κυπριακή Αρχή επισημαίνει ότι, ένας από τους βασικούς στόχους των Κανονισμών του Ταμείου της AON HEWITT, το οποίο είναι πολύ-επιχειρησιακό Ταμείο, είναι να καλύπτει όλους τους εργοδότες οι οποίοι ενδέχεται να συμμετέχουν σε αυτό, ανεξάρτητα από την έδρα τους και γι αυτό το σκοπό, η κάθε συμφωνία συμμετοχής, η οποία σε κάποιες περιπτώσεις ενδέχεται να περιλαμβάνει πρόνοιες οι οποίες αφορούν στην Κοινωνική και Εργατική Νομοθεσία συγκεκριμένου Κράτους-Μέλους, θα πρέπει να διαχωρίζεται από τους γενικότερους κανόνες λειτουργίας του Ταμείου εφόσον δεν θα αφορά και ούτε θα επηρεάζει όλα τα υπόλοιπα μέλη αυτού. Άλλωστε και σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία (IORP) υπάρχει διαφορά στο τι αποτελεί κανόνες λειτουργίας του κάθε Ταμείου (properly constituted rules – άρθρο 9 (1) (c) της εν λόγω Οδηγίας και τι αποτελεί σχέδιο (pension scheme). Ένα Ταμείο μπορεί με βάση τους κανόνες λειτουργίας του να διαχειρίζεται ένα ή πολλά διαφορετικά σχέδια ταυτόχρονα, επομένως οτιδήποτε αφορά στο σχέδιο, και στην προκείμενη περίπτωση στο Ελληνικό σχέδιο, θα πρέπει να διαχωρίζεται από όλα τα υπόλοιπα, εφόσον το Ελληνικό σχέδιο θα αφορά μόνο στα μέλη του Ταμείου τα οποία θα εργάζονται στην Ελλάδα. Υπό το φως όλων των πιο πάνω διευκρινίσεων, κρίνεται ενδεδειγμένο όπως, όλες οι σχετικές διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας παραμείνουν στη Συμφωνία Συμμετοχής, εφόσον έτσι και αλλιώς, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του Καταστατικού του Ταμείου.

9. Στη συνέχεια, με το έγγραφο της ερωτώσας Υπηρεσίας με αριθμό πρωτ. ΑΤ10/Φ.51020/35164/627/21-10-2016, ανακλήθηκε το πρώτο (α) σκέλος του (τεθέντος με το υπ’ αριθμ. πρωτ. ΑΤ10/Φ.51220/οικ.6196/128/16-03-2016 έγγραφό της) ερωτήματός της, μέσω του οποίου ερωτάτο: *“αν αποτελούν “ιδρύματα επαγγελματικής συνταξιοδότησης” κατά την έννοια του άρθρου 22 του ν.3846/2010 (ΦΕΚ Α’ 66), που μεταφέρει την Οδηγία 41/2003/ΕΚ, τα Ταμεία για μη συνδεδεμένους εργοδότες και συνεταιρισμούς των οποίων η διαχειριστική επιτροπή*

απαρτίζεται από συμμετέχοντες στις ως άνω εργοδοτικές εταιρείες και συνεταιρισμούς”.

10. Τέλος, η ερωτώσα Υπηρεσία, με το νεώτερο έγγραφό της με αριθμό πρωτ. ΑΤ10/Φ.51220/42502/723/29-03-2017, διευκρίνισε ότι το αρχικώς τεθέν και εν μέρει ανακληθέν, κατά τα άνω, ερώτημά της, επικεντρώνεται στο εάν η ενσωμάτωση της ελληνικής νομοθεσίας (και πιο συγκεκριμένα της παραγράφου 10 του άρθρου 7 του ν.3029/2002) από το Κυπριακό Ταμείο, στη διμερή Συμφωνία Συμμετοχής, η οποία αποτελεί ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ του Κυπριακού Ταμείου και της Ελληνικής εταιρείας, και όχι στις Καταστατικές διατάξεις του εν λόγω Ταμείου, είναι συμβατή ή όχι, με τις διατάξεις του άρθρου 20 της Οδηγίας 2003/41/ΕΚ περί διασυννοριακής δραστηριότητας, καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 22 του ν.3846/2010 που μεταφέρει την Οδηγία αυτή στην Εθνική έννομη τάξη.

Νομοθετικό πλαίσιο.

11. Το νομικό πλαίσιο που διέπει την διασυννοριακή δραστηριότητα ιδρυμάτων επαγγελματικής συνταξιοδότησης τίθεται: α) από την Οδηγία 2003/41/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Ιουνίου 2003 “για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών”, δοθέντος ότι η νεώτερη αυτής Οδηγία 2016/2341 του ΕΚ και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2016, την καταργεί από τις 13-01-2019 (βλ. άρθρο 65 της νεώτερης οδηγίας), β) από την συμφωνία του “Πρωτοκόλλου της Βουδαπέστης”, που συνάφθηκε, με την συμμετοχή και της Ελλάδας, τον Φεβρουάριο του 2006 (με αναθεώρησή του τον Οκτώβριο του 2009), στο πλαίσιο των εργασιών της Επιτροπής Επαγγελματικών Συντάξεων της ΕΕ, και αφορά στη συνεργασία των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας 2003/41/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών και ισχύει από 30-10-2009 (άρθρο 1.1.3. του πρωτοκόλλου αυτού) και γ) από το άρθρο 22 του ν.3846/2010 “Εγγυήσεις για την εργασιακή ασφάλεια και άλλες διατάξεις” (ΦΕΚ Α’ 66), μέσω του οποίου μεταφέρθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη τα σχετικά με την

διασυννοριακή δραστηριότητα άρθρα της ως άνω οδηγίας (2003/41/ΕΚ) και ιδίως οι διατάξεις του άρθρου 20 αυτής.

12. Στο άρθρο 20 της ανωτέρω Οδηγίας 2003/41/ΕΚ, ορίζονται τα εξής:

“Άρθρο 20

Διασυννοριακές δραστηριότητες

1. Με την επιφύλαξη της εθνικής κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας σε θέματα οργάνωσης των συνταξιοδοτικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της υποχρεωτικής συμμετοχής σε αυτά, αλλά και των αποτελεσμάτων των συλλογικών διαπραγματεύσεων, τα κράτη μέλη επιτρέπουν στις επιχειρήσεις της επικράτειάς τους να χρηματοδοτούν ιδρύματα επαγγελματικής συνταξιοδότησης των οποίων η άδεια έχει εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη. Επιτρέπουν επίσης σε τέτοια ιδρύματα των οποίων η άδεια έχει εκδοθεί στις επικράτειές τους να δέχονται χρηματοδότηση από επιχειρήσεις άλλων κρατών μελών.

2. Ίδρυμα το οποίο επιθυμεί να δεχθεί χρηματοδότηση από χρηματοδοτούσα επιχείρηση η οποία εδρεύει στην επικράτεια ενός άλλου κράτους μέλους χρειάζεται προηγούμενη έγκριση από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 5. Πρέπει όμως να γνωστοποιεί την επιθυμία του να δεχθεί χρηματοδότηση από χρηματοδοτούσα επιχείρηση άλλου κράτους μέλους στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής όπου το ίδρυμα έχει εγκριθεί.

3. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην επικράτειά τους και προτίθενται να χρηματοδοτηθούν από επιχείρηση εγκατεστημένη στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους να παρέχουν τις ακόλουθες πληροφορίες όταν προβαίνουν στη γνωστοποίηση σύμφωνα με την παράγραφο 2:

α) το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη υποδοχής·

β) την επωνυμία της χρηματοδοτούσας επιχείρησης·

γ) τα κύρια χαρακτηριστικά του συνταξιοδοτικού καθεστώτος που θα διαχειριστεί το ίδρυμα για λογαριασμό της χρηματοδοτούσας επιχείρησης.

4. Όταν η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής ειδοποιηθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 2, και εφόσον δεν υπάρχουν λόγοι αμφιβολίας για το αν η διοικητική ή η οικονομική κατάσταση του ιδρύματος ή η φήμη και τα

επαγγελματικά προσόντα ή η πείρα των διαχειριστών του είναι συμβατά με τις πράξεις των οποίων προτείνεται η διενέργεια στο κράτος υποδοχής, θα πρέπει, εντός τριμήνου αφ' ότου λάβει όλες τις πληροφορίες της παραγράφου 3, να τις ανακοινώνει στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής και να ενημερώνει αρμοδίως το ίδρυμα.

5. Πριν το ίδρυμα αρχίσει να διαχειρίζεται συνταξιοδοτικό καθεστώς για χρηματοδοτούσα επιχείρηση σε άλλο κράτος μέλος, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής, εντός δύο μηνών από τη λήψη των πληροφοριών της παραγράφου 3, ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές του κράτους καταγωγής, εάν ενδείκνυται, για τις διατάξεις της κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας σχετικά με την επαγγελματική σύνταξη, οι οποίες πρέπει να τηρούνται κατά τη διαχείριση του συνταξιοδοτικού καθεστώτος που χρηματοδοτείται από επιχείρηση στο κράτος υποδοχής και κάθε διάταξη εφαρμοστέα σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 7 και με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους καταγωγής ανακοινώνουν τις πληροφορίες στο ίδρυμα.

6. Μόλις το ίδρυμα λάβει την ανακοίνωση βάσει της παραγράφου 5, ή αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία διαβίβασης της ανακοίνωσης από τις αρμόδιες αρχές του κράτους καταγωγής, το ίδρυμα μπορεί να αρχίσει να διαχειρίζεται το συνταξιοδοτικό καθεστώς που χρηματοδοτείται από επιχείρηση στο κράτος υποδοχής, σύμφωνα με την κοινωνική και εργατική νομοθεσία του κράτους αυτού σχετικά με τις επαγγελματικές συντάξεις και κάθε διάταξη εφαρμοστέα σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 7 και με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου.

7. Ειδικότερα, ίδρυμα που χρηματοδοτείται από επιχείρηση εγκατεστημένη στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους υπόκεινται επίσης, για τα αντίστοιχα μέλη, στις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών που επιβάλλουν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών υποδοχής σε ιδρύματα εγκατεστημένα στο εν λόγω κράτος μέλος κατ' άρθρο 11.

8. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους υποδοχής ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές του κράτους καταγωγής για κάθε σημαντική μεταβολή των διατάξεων της εργατικής και κοινωνικής νομοθεσίας του κράτους μέλους υποδοχής σχετικά με τα συστήματα επαγγελματικής σύνταξης, η οποία μπορεί να επηρεάσει τα χαρακτηριστικά του συνταξιοδοτικού συστήματος, κατά το μέρος εκείνο που αφορά τη λειτουργία του συνταξιοδοτικού συστήματος που χρηματοδοτείται από επιχείρηση

στο κράτος υποδοχής και κάθε διάταξη εφαρμοστέα σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 7 και με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου.

9. Τα ιδρύματα υπόκεινται σε συνεχή έλεγχο από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής όσον αφορά τη συμμόρφωση των δραστηριοτήτων τους με τις απαιτήσεις της εργατικής και κοινωνικής νομοθεσίας του κράτους υποδοχής σχετικά με τις επαγγελματικές συντάξεις, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 5, καθώς και με τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών της παραγράφου 7. Εφόσον κατά τον έλεγχο αυτό προκύψουν παρατυπίες, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής ενημερώνει πάραυτα την αρχή του κράτους μέλους καταγωγής. Η τελευταία αυτή λαμβάνει, σε συντονισμό με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής, τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου το ίδρυμα να παύσει την παράβαση της κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας.

10. Εάν, παρά την εκ μέρους της αρμόδιας αρχής του κράτους καταγωγής λήψη των μέτρων ή ελλείψει κατάλληλων μέτρων στο κράτος καταγωγής, το ίδρυμα εξακολουθεί να παραβιάζει τις εφαρμοστέες διατάξεις της κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας του κράτους υποδοχής σχετικά με τα καθεστώτα επαγγελματικών συντάξεων, οι αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού δύνανται, αφού ενημερώσουν τις αρμόδιες αρχές του κράτους καταγωγής, να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να προληφθούν ή να κολασθούν περαιτέρω παραβάσεις και δύνανται, εάν είναι απολύτως αναγκαίο, να απαγορεύσουν στο ίδρυμα να λειτουργεί στο κράτος μέλος υποδοχής για λογαριασμό της χρηματοδοτούσας επιχείρησης.”

13. Περαιτέρω, στα άρθρα 6 περ. γ', θ' και η', 9 παρ. 5 και 14 παρ. 4 περ. δ' της ίδιας οδηγίας, προβλέπονται τα εξής:

“Άρθρο 6

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

α) “ίδρυμα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών”, ή “ίδρυμα”: το ίδρυμα το οποίο λειτουργεί, ανεξαρτήτως της νομικής του μορφής, σε κεφαλαιοποιητική βάση και ιδρύεται, ξεχωριστά από οποιαδήποτε χρηματοδοτούσα επιχείρηση ή επαγγελματική ένωση, με στόχο να χορηγεί συνταξιοδοτικές παροχές στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής δραστηριότητας με βάση συμφωνία ή σύμβαση η οποία έχει συναφθεί:

- μεμονωμένα ή συλλογικά μεταξύ εργοδότη(-ών) και εργαζομένου(-ων) ή των αντίστοιχων εκπροσώπων τους, ή

- με ελεύθερους επαγγελματίες, κατά τη νομοθεσία του κράτους μέλους καταγωγής και του κράτους μέλους υποδοχής και το οποίο αναπτύσσει δραστηριότητες που συνδέονται άμεσα με τον ανωτέρω στόχο.

β)...

γ) "χρηματοδοτούσα επιχείρηση": οποιαδήποτε επιχείρηση, ή άλλος φορέας, ανεξαρτήτως του εάν περιλαμβάνει ή απαρτίζεται από ένα ή περισσότερα νομικά ή φυσικά πρόσωπα ενεργούντα υπό την ιδιότητα εργοδότη ή ελεύθερου επαγγελματία ή οποιουδήποτε συνδυασμού αυτών και που καταβάλλει εισφορές σε ίδρυμα για παροχή επαγγελματικής συνταξιοδότησης....

θ) "κράτος μέλος καταγωγής": το κράτος μέλος στο οποίο το ίδρυμα έχει την έδρα του ή το κύριο διοικητικό του κατάστημα ή, εφόσον δεν έχει έδρα, το κύριο διοικητικό του κατάστημα.

ι) "κράτος μέλος υποδοχής": το κράτος μέλος του οποίου η κοινωνική και εργατική νομοθεσία σχετικά με τις επαγγελματικές συντάξεις διέπει τις σχέσεις μεταξύ χρηματοδοτούσας επιχείρησης και μελών.

Άρθρο 9

Προϋποθέσεις για τη λειτουργία

1...

5. Σε περίπτωση διασυνοριακής δραστηριότητας όπως ορίζεται στο άρθρο 20, οι όροι λειτουργίας ενός ιδρύματος εγκρίνονται προηγουμένως από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής.

Άρθρο 14

Εξουσίες παρέμβασης και καθήκοντα των αρμόδιων αρχών

2. Οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να λαμβάνουν οποιαδήποτε μέτρα, συμπεριλαμβανομένων, ει δυνατόν, μέτρων διοικητικής ή οικονομικής φύσεως, τα οποία είναι αναγκαία και κατάλληλα, είτε έναντι οποιουδήποτε ιδρύματος εγκατεστημένου στην επικράτειά τους είτε κατά των προσώπων που διοικούν το ίδρυμα, προκειμένου να αποφευχθεί ή να αρθεί οποιαδήποτε δυσλειτουργία επιζήμια για τα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων.

4. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να απαγορεύσουν ή να περιορίσουν τις δραστηριότητες ενός ιδρύματος εγκατεστημένου στις επικράτειές τους, ιδίως εάν:

α)...δ) σε περίπτωση διασυνοριακής δραστηριότητας, το ίδρυμα δεν τηρεί τις απαιτήσεις όσον αφορά την κοινωνική και εργατική νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής στον τομέα των επαγγελματικών συντάξεων. Οποιαδήποτε απόφαση για την απαγόρευση των δραστηριοτήτων ενός ιδρύματος είναι δεόντως δικαιολογημένη και κοινοποιείται στο οικείο ίδρυμα.”

14. Εξάλλου, στις σκέψεις 36 έως και 39 του προοιμίου της Οδηγίας αυτής, αναφέρονται τα ακόλουθα:

(36) Με την επιφύλαξη της εθνικής κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας σχετικά με την οργάνωση των συνταξιοδοτικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της υποχρεωτικής ασφάλισης και των συνεπειών των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, τα ιδρύματα θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε άλλα κράτη μέλη. Θα πρέπει να τους επιτρέπεται να δέχονται χρηματοδότηση από χρηματοδοτούσες επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλα κράτη μέλη και να διαχειρίζονται συστήματα συνταξιοδότησης με μέλη σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει τα εν λόγω ιδρύματα σε σημαντικές οικονομίες κλίμακας, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου στην Κοινότητα και στη διευκόλυνση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού. Τούτο προϋποθέτει την αμοιβαία αναγνώριση των εποπτικών προτύπων. Την εποπτεία για την ορθή επιβολή αυτών των εποπτικών προτύπων θα πρέπει να αναλαμβάνει η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά.

(37) Το δικαίωμα ενός ιδρύματος κράτους μέλους να διαχειρίζεται καθεστώς επαγγελματικής συνταξιοδότησης που έχει θεσπιστεί σε άλλο κράτος μέλος θα πρέπει να ασκείται τηρουμένων στο ακέραιο των διατάξεων της ισχύουσας κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας του κράτους μέλους υποδοχής, εφόσον σχετίζεται με συνταξιοδοτικά καθεστώτα, για παράδειγμα με τον καθορισμό και την καταβολή συνταξιοδοτικών παροχών και με τους όρους για τη δυνατότητα μεταφοράς συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων.

(38) Όταν ένα ίδρυμα ασκεί χωριστή διαχείριση (ring-fenced), οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται μεμονωμένα έναντι του ιδρύματος αυτού.

(39) Είναι σημαντικό να προβλεφθεί η συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών για λόγους επιτήρησης καθώς και η συνεργασία μεταξύ των αρχών αυτών και της Επιτροπής για άλλους σκοπούς. Προκειμένου να ανταπεξέλθουν στα καθήκοντά τους και να συμβάλλουν στην ουσιαστική και έγκαιρη εφαρμογή της οδηγίας αυτής, οι αρμόδιες αρχές παρέχουν η μια στην άλλη τις αναγκαίες πληροφορίες προκειμένου να εφαρμοστούν οι διατάξεις της οδηγίας...”

15. Στο Πρωτόκολλο της Βουδαπέστης, που συνάφθηκε, με την συμμετοχή και της Ελλάδας, τον Φεβρουάριο του 2006 (με αναθεώρησή του τον Οκτώβριο του 2009), “σχετικά με την συνεργασία των αρμόδιων αρχών (Competent Authorities) των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας 2003/41/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ΙΕΣΠ) και λειτουργούν σε διασυνοριακή βάση”, ορίζονται τα εξής¹:

1.1.1. Η Οδηγία 2003/41/ΕΚ (η Οδηγία) θεσπίζει τις αρχές για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ΙΕΣΠ. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Εποπτείας των Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (CEIOPS) θεωρεί ότι η υιοθέτηση της Οδηγίας καθιστά αναγκαία τη συμφωνία επί ενός πλαισίου συνεργασίας στο πεδίο της διασυνοριακής δραστηριότητας. Το Πρωτόκολλο καθορίζει αυτό το πλαίσιο.

1.1.2. Το Πρωτόκολλο θα αρχίσει να ισχύει από την 30η Οκτωβρίου 2009.

1.1.3. Το παρόν Πρωτόκολλο περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να πραγματοποιηθεί πρακτικά η συνεργασία μεταξύ των Αρμοδίων Αρχών

1.1.4. Το Πρωτόκολλο θα πρέπει να τηρείται από τις Αρμόδιες Αρχές. Το Πρωτόκολλο αφορά στην ανταλλαγή πληροφοριών, στις ενέργειες που απαιτούνται για την εποπτεία των διασυνοριακών ρυθμίσεων και τη διαχείριση παραπόνων (καταγγελιών) από τα μέλη και τους δικαιούχους.

¹ Όπως βεβαιώνει στο από 17-3-2017 mail της το οποίο απέστειλε προς την ερωτώσα υπηρεσία η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (EIOPA=European Insurance and Occupational Pensions Authority), το πρωτόκολλο της Βουδαπέστης και στις δύο εκδόσεις του (2006 και 2009) συντάχθηκε μόνο στην Αγγλική γλώσσα, οπότε τα κρίσιμα πιο κάτω άρθρα αυτού, παρατίθενται μεταφρασμένα στην Ελληνική από την εν λόγω υπηρεσία.

1.3.3. Η Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους καταγωγής διατηρεί την ευθύνη για τον κύριο εποπτικό έλεγχο ενός ΙΕΣΠ που δραστηριοποιείται διασυνοριακά.

1.3.4. Σε περίπτωση που οι Αρμόδιες Αρχές συναντούν ασυμβατότητες στα νομικά τους πλαίσια, θα αντιμετωπίζουν συνεργαζόμενες τις ασυμβατότητες αυτές, στο βαθμό που κάτι τέτοιο επιτρέπεται από τα νομικά όρια και τις ασυμβατότητες. Με τη συνεργασία αυτή, θα προσπαθούν να προστατεύσουν τα δικαιώματα των μελών και των δικαιούχων, όπως ενδείκνυται. Οι Αρχές θα διασφαλίσουν ότι τα εμπλεκόμενα μέρη στα αντίστοιχα κράτη μέλη θα έχουν επαρκή πληροφόρηση.

1.6.2. Συμφωνούν ότι:

- οι πληροφορίες σχετικά με το ΙΕΣΠ και/ή το συνταξιοδοτικό σχήμα που παρέχονται από την Αρχή του κράτους μέλους καταγωγής στην Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους υποδοχής κατά την διαδικασία γνωστοποίησης θα είναι στη γλώσσα του κράτους μέλους υποδοχής ή σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα συμφωνήσουν.
- η σχετική κοινωνική και εργατική νομοθεσία και ολόκληρη η επικοινωνία που σχετίζεται με αυτήν θα πραγματοποιείται στη γλώσσα του κράτους μέλους υποδοχής.
- οι απαιτήσεις πληροφόρησης και τυχόν επενδυτικοί περιορισμοί θα παρέχονται στη γλώσσα του κράτους μέλους υποδοχής με την απαίτηση εφαρμογής αυτών.

Η Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους υποδοχής ενδέχεται συμπληρωματικά να παρέχει μια πλήρη ή συνοπτική μορφή της προς εφαρμογή κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας και απαιτήσεις πληροφόρησης και επενδυτικούς περιορισμούς μεταφρασμένους στη γλώσσα του κράτους μέλους καταγωγής ή σε μια άλλη προσυμφωνημένη γλώσσα.

2.1.1. Μόνον εγκεκριμένα ΙΕΣΠ μπορούν να αρχίσουν να διεξάγουν διασυνοριακή δραστηριότητα. Τέτοια έγκριση χορηγείται μόνο μία φορά και όχι για κάθε διασυνοριακή δραστηριότητα.

2.2.2. Όταν ένα εγκεκριμένο ΙΕΣΠ επιθυμεί να ξεκινήσει μια διασυνοριακή δραστηριότητα, το ΙΕΣΠ θα ενημερώσει την Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους

καταγωγής του για την πρόθεσή του. Αυτή η γνωστοποίηση αποτελεί το έναυσμα μιας διαδικασίας ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ

- του ΙΕΣΠ και της Αρμόδιας Αρχής του κράτους μέλους καταγωγής του και
- της Αρμόδιας Αρχής του κράτους μέλους καταγωγής και της Αρμόδιας Αρχής του κράτους μέλους υποδοχής.

2.3.1. Η Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους καταγωγής θα λάβει από το ΙΕΣΠ πληροφορίες σχετικά με το ΙΕΣΠ και/ή το συνταξιοδοτικό σχήμα που θα ισχύσει για τη χρηματοδοτούσα επιχείρηση στο κράτος/η μέλος/η υποδοχής (βλ. παράγραφο 1.5.4. και Παραρτήματα 2 και 3).

2.3.2. Η ημερομηνία κατά την οποία η Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους καταγωγής λαμβάνει την πληροφορία αυτή ονομάζεται "Ημερομηνία Έναρξης" στο παρόν πρωτόκολλο. Εάν οι πληροφορίες που απαιτούνται δεν παρέχονται ταυτόχρονα, η ημερομηνία κατά την οποία λαμβάνει το τελευταίο αυτό πληροφοριακό στοιχείο θα είναι η "Ημερομηνία Έναρξης".

2.4.4. Η Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους καταγωγής έχει μέγιστη προθεσμία τριών μηνών από την "Ημερομηνία Έναρξης" για να αποφασίσει εάν έχει λόγους να αμφισβάζει ότι τα ΙΕΣΠ πληρούν τις προϋποθέσεις για να ασκούν διασυννοριακή δραστηριότητα, όπως προτείνεται στο κράτος μέλος υποδοχής.

2.5.4. Μετά τη λήψη των πληροφοριών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.3.1. από την Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, η Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους υποδοχής, εάν ενδείκνυται, θα γνωστοποιήσει στην Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, γραπτώς, τις απαιτήσεις της σχετικά με τη συμμόρφωση με

- την κοινωνική και εργατική νομοθεσία που αφορά στον τομέα των επαγγελματικών συντάξεων, στο πλαίσιο της οποίας πρέπει να λειτουργεί κάποιο συνταξιοδοτικό σχήμα στο κράτος μέλος υποδοχής.

2.5.5. Οι πληροφορίες της παραγράφου 2.5.4. πρέπει να παρέχονται στην Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους καταγωγής μέσα σε δύο μήνες (η "Καταληκτική

Ημερομηνία") από τότε που η Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους υποδοχής θα λάβει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2.3.1.

2.5.9. Εάν η Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους υποδοχής διαπιστώσει ασυμβίβαστο με την κοινωνική και εργατική νομοθεσία της, θα ενημερώσει την Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους καταγωγής για την ασυμβατότητα αυτή και, εάν ενδείκνυται, θα προτείνει πιθανές λύσεις, μέσα σε δύο μήνες από την ημερομηνία που έλαβε τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2.3.1.

2.5.10. Μετά τη λήψη των πληροφοριών που περιγράφονται σε αυτή την ενότητα, η Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους καταγωγής θα τις διαβιβάσει στο ΙΕΣΠ. Η ημερομηνία κατά την οποία οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 2.5.4. ή 2.5.8. λαμβάνονται από το ΙΕΣΠ ονομάζεται "Ημερομηνία Πληροφόρησης" στο παρόν Πρωτόκολλο.

2.5.13. Ωστόσο, ανεξάρτητα από τον χρόνο που χρειάζονται οι Αρμόδιες Αρχές για την εν λόγω ανταλλαγή πληροφοριών, παραμένει στην ευθύνη του ΙΕΣΠ η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτούμενες διατάξεις ανά πάσα στιγμή.

3.3.1. Η Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους υποδοχής θα ενημερώσει την Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους καταγωγής γραπτώς για οποιεσδήποτε σημαντικές αλλαγές, όσον αφορά στην

- κοινωνική και εργατική νομοθεσία στον τομέα των επαγγελματικών συντάξεων, στο πλαίσιο της οποίας πρέπει να λειτουργήσει το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στο κράτος μέλος υποδοχής.

3.4.1. Οι Αρμόδιες Αρχές αναγνωρίζουν ότι μπορεί να υπάρξουν περιπτώσεις που ένα υποδεχόμενο ΙΕΣΠ αποτυγχάνει να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις για τη λειτουργία των διασυνοριακών ρυθμίσεων αναφορικά,

- με την κοινωνική και εργατική νομοθεσία στον τομέα των επαγγελματικών συντάξεων βάσει της οποίας πρέπει να λειτουργεί το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στο κράτος μέλος υποδοχής.

3.4.4. Εάν η Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους υποδοχής διαπιστώσει μη συμμόρφωση με τη σχετική κοινωνική και εργατική νομοθεσία της ή με τις

απαιτήσεις πληροφόρησης που περιγράφονται στην παρ. 3.4.1., ή έχει ενδοιασμούς για τον τύπο που περιγράφεται στην παρ. 3.4.2., θα ενημερώσει αμέσως και γραπτώς την Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους καταγωγής για τις λεπτομέρειες επί του θέματος και το όνομα του εμπλεκόμενου ΙΕΣΠ. Οι πληροφορίες θα περιλαμβάνουν:

- τις ανησυχίες της για την κατάσταση ή τις δραστηριότητες του ΙΕΣΠ στο κράτος μέλος υποδοχής και
- εάν ενδείκνυται, οποιαδήποτε απαίτηση για ενέργειες επιβολής (σημ. της συμμόρφωσης) εναντίον του ΙΕΣΠ.

3.4.5. Η Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, σε συντονισμό με την Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους υποδοχής, θα προβούν στις απαραίτητες ενέργειες (θα λάβουν μέτρα), ώστε να διασφαλίσουν τη μελλοντική συμμόρφωση, συμπεριλαμβανομένων, εάν ενδείκνυται, οποιωνδήποτε ενεργειών ορίζει το άρθρο 14 της Οδηγίας.

3.4.6. Με την επιφύλαξη της σχετικής κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας του κράτους μέλους υποδοχής, όπου αποδεικνύονται αναποτελεσματικές οι ενέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο 3.4.5., ή επειδή το κράτος μέλος καταγωγής στερείται των κατάλληλων μέτρων, τότε και μόνο ύστερα από την ενημέρωση της Αρμόδιας Αρχής του κράτους μέλους καταγωγής σχετικά με τις προθέσεις της, η Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους υποδοχής μπορεί να αναλάβει δράση εναντίον του υποδεχόμενου ΙΕΣΠ, αλλά μονάχα στο βαθμό και στις περιπτώσεις που επιτρέπει η Οδηγία.

3.4.7. Κάθε μέτρο που λαμβάνεται, σύμφωνα με την παρ. 3.4.6., από την Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους υποδοχής για τον κολασμό του υποδεχόμενου ΙΕΣΠ, πρέπει να γνωστοποιηθεί στην Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, πριν εφαρμοστεί.

16. Τα ως άνω άρθρα και ιδίως το άρθρο 20 της ανωτέρω οδηγίας (2003/41/EK) ενσωματώθηκαν, όπως προεκτέθηκε, στην ελληνική έννομη τάξη, με το άρθρο 22 του ν.3846/2010 "Εγγυήσεις για την εργασιακή ασφάλεια και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 66), το οποίο έχει ως εξής:

“Άρθρο 22

Διασυνοριακή δραστηριότητα Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης

1. Επιτρέπεται σε ελληνικές επιχειρήσεις να χρηματοδοτούν ιδρύματα επαγγελματικής συνταξιοδότησης, των οποίων η άδεια έχει εκδοθεί σε κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. (κράτος - μέλος καταγωγής), με την επιφύλαξη της κείμενης κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας του κράτους - μέλους υποδοχής σχετικά με τις επαγγελματικές συντάξεις. Επίσης επιτρέπεται στα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης που έχουν την έδρα ή το κύριο διοικητικό τους κατάστημα στην Ελλάδα και χορηγούν συνταξιοδοτικές παροχές να χρηματοδοτούνται από επιχειρήσεις άλλων κρατών - μελών της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. (κράτος μέλος υποδοχής).

«Κράτος - μέλος καταγωγής» είναι το κράτος μέλος, στο οποίο το ίδρυμα έχει την έδρα του ή και το κύριο διοικητικό του κατάστημα ή, εφόσον δεν έχει έδρα, το κύριο διοικητικό του κατάστημα.

«Κράτος - μέλος υποδοχής» είναι το κράτος του οποίου η κοινωνική και εργατική νομοθεσία σχετικά με τις επαγγελματικές συντάξεις διέπει τις σχέσεις μεταξύ της χρηματοδοτούσας επιχείρησης και των ασφαλισμένων μελών.

2. Κάθε Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Α.) που χορηγεί συνταξιοδοτικές παροχές και επιθυμεί να δεχθεί χρηματοδότηση από χρηματοδοτούσα επιχείρηση, η οποία έχει την έδρα της στην επικράτεια άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., χρειάζεται προηγούμενη έγκριση, όσον αφορά τους όρους λειτουργίας του, από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής (Ε.Α.Α.) για τα θέματα της αρμοδιότητάς της.

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας ενημερώνει αμέσως την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ) για την χορήγηση της έγκρισης.

Μόνο τα εγκεκριμένα Τ.Ε.Α. μπορούν να ασκούν διασυνοριακή δραστηριότητα.

Κάθε Τ.Ε.Α. γνωστοποιεί επίσης στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και την Εθνική Αναλογιστική Αρχή την επιθυμία του να δεχθεί χρηματοδότηση από χρηματοδοτούσα επιχείρηση η οποία έχει την έδρα της

στην επικράτεια άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. (το εδάφιο αυτό προστέθηκε με την παρ.1 άρθρου 114 Ν.4099/2012, ΦΕΚ Α' 250).

3. Εάν ασκείται διασυνοριακή δραστηριότητα, απαιτείται η εφαρμογή των επενδυτικών κανόνων που προσδιορίζονται στα παρακάτω (α', β', γ') από το ίδρυμα του κράτους καταγωγής...."

17. Τέλος, στις παραγράφους 7 και 10 του άρθρου 7 του ν.3029/2002 "Μεταρρύθμιση Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης" (ΦΕΚ Α' 160), ορίζονται τα εξής:

"ΤΑΜΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 7

Σύσταση – σκοπός

7. Στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταχωρίζεται το καταστατικό των ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης και κάθε τροποποίησή του.

Σε περίπτωση διασυνοριακής δραστηριότητας ταμείου επαγγελματικής ασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 22 του ν. 3846/2010 (Α' 66), όπως ισχύει, στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας καταχωρίζονται και τα κράτη - μέλη, στα οποία λειτουργεί το ταμείο. Οι πληροφορίες αυτές κοινοποιούνται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας στην Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων) (στο εξής ΕΑΑΕΣ) που συστάθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 (L 331/48). (Το δεύτερο εδάφιο προστέθηκε με την παρ.1 του άρθρου 108 - άρθρο 4 Οδηγ. 2010/78/ΕΕ – του ν.4099/2012, ΦΕΚ Α' 250).

10. Ο ασφαλισμένος έχει δικαίωμα να ζητήσει τη διαγραφή του από το ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης, εφόσον έχει ελάχιστο χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον ενός έτους και προειδοποιήσει προ ενός μηνός περί της ασκήσεως του δικαιώματός του. Ο ασφαλισμένος στην περίπτωση αυτή δικαιούται είτε να μεταφέρει τα δικαιώματά του σε άλλο ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης που λειτουργεί στο χώρο της απασχολήσεώς του είτε να λάβει την παροχή που του αναλογεί σε σχέση με το χρόνο παραμονής του στο ταμείο όταν έχει συμπληρώσει τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση παροχής. Τα αυτά δικαιώματα έχει ο ασφαλισμένος και στην περίπτωση της αλλαγής της επαγγελματικής του

δραστηριότητας χωρίς χρονικό περιορισμό παραμονής στο ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης και χωρίς μηνιαία προηγούμενη προειδοποίηση.”

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται τα εξής:

18. Με το άρθρο 20 της οδηγίας 2003/41/EK θεσπίσθηκε, μεταξύ άλλων, η υποχρέωση των κρατών μελών της ΕΕ να επιτρέπουν τη διασυνοριακή δραστηριότητα ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ΙΕΣΠ), ούτως ώστε αυτά, καλυπτόμενα πλέον, από συνεκτικό κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο, να επωφελούνται πλήρως των πλεονεκτημάτων της εσωτερικής αγοράς (βλ. σκ. 4 του προοιμίου της οδηγίας).

19. Ως διασυνοριακή δραστηριότητα νοείται η παροχή των υπηρεσιών των ιδρυμάτων αυτών σε άλλα κράτη μέλη (σκ. 36 του προοιμίου της οδηγίας) και πιο συγκεκριμένα το δικαίωμα ενός ιδρύματος κράτους μέλους να διαχειρίζεται καθεστώς επαγγελματικής συνταξιοδότησης που έχει θεσπισθεί σε άλλο κράτος μέλος (σκ. 37 του προοιμίου της οδηγίας).

20. Η διασυνοριακή αυτή δραστηριότητα, όταν εμπλέκεται η Ελλάδα, εμφανίζεται με δύο μορφές: α) είτε ως χρηματοδότηση από ελληνική επιχείρηση (δηλ. επιχείρηση που εδρεύει στην ελληνική επικράτεια – άρθρο 20 παρ. 1 της οδηγίας - έχει την ιδιότητα του εργοδότη - άρθρο 6 στοιχ. γ' της οδηγίας - και συνεπώς απασχολεί προσωπικό στην Ελλάδα – κράτος μέλος υποδοχής) ιδρύματος επαγγελματικής συνταξιοδότησης, που χορηγεί συνταξιοδοτικές παροχές και έχει την έδρα του ή το κύριο διοικητικό του κατάστημα (άρθρα 6 στοιχ. θ' της οδηγίας και 22 παρ. 1 προτελευταίο εδάφιο του ν.3846/2010) στην επικράτεια άλλου (πλην της Ελλάδας) κράτους μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. (κράτος – μέλος καταγωγής), με άδεια του οποίου και λειτουργεί (άρθρα 20 παρ. 1 και 22 παρ. 1 του ν.3846/2010), προκειμένου έτσι, το ίδρυμα αυτό (δηλαδή το εδρεύον, όχι στην Ελλάδα, αλλά σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ), που χρηματοδοτείται κατ'αυτόν τον τρόπο (μέσω, δηλαδή, της καταβολής σε αυτό, των μεταφερομένων από την Ελλάδα εισφορών - άρθρο 6 στοιχ. γ' της οδηγίας), να ασφαλίσει και συνταξιοδοτήσει (κατ' άρθρο 8 στοιχ. δ' της οδηγίας), το

απασχολούμενο σε κάποια ελληνική επιχείρηση προσωπικό και β) είτε ως χρηματοδότηση του Ταμείου επαγγελματικής ασφάλισης που έχει την έδρα του ή το κύριο διοικητικό του κατάστημα στην Ελλάδα (κράτος μέλος καταγωγής) και χορηγεί συνταξιοδοτικές παροχές με άδεια εκδοθείσα στην ελληνική επικράτεια, από "χρηματοδοτούσα" (κατά την έννοια του άρθρου 6 στοιχ. γ' της οδηγίας) επιχείρηση άλλου (πλην της Ελλάδας) κράτους μέλους (κράτος μέλος υποδοχής) της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. (άρθρα 20 παρ. 1 εδάφ. β' της οδηγίας και 22 παρ. 1 εδάφ. β' του ν.3846/2010), δηλαδή εδώ πρόκειται για το αντίστροφο, σε σχέση με την πρώτη περίπτωση, και πιο συγκεκριμένα, για μεταφορά εισφορών από αλλοδαπή επιχείρηση σε ημεδαπό επαγγελματικό Ταμείο, προκειμένου το τελευταίο, αποδεχόμενο την ασφάλιση του απασχολούμενου στο άλλο κράτος (κράτος μέλος υποδοχής) προσωπικού, να χορηγήσει τις προβλεπόμενες από το Καταστατικό του παροχές.

21. Απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση διασυννοριακής δραστηριότητας της πρώτης εκ των δύο ως άνω μορφών (που ενδιαφέρει στην προκείμενη περίπτωση, την ερωτώσα υπηρεσία), ήτοι της χρηματοδότησης, από ελληνική επιχείρηση, Ταμείου επαγγελματικής ασφάλισης που εδρεύει σε άλλο (πλην της Ελλάδας) κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. (κράτος – μέλος καταγωγής), με άδεια του οποίου έχει εγκριθεί η λειτουργία του, είναι η τήρηση στο ακέραιο, από το τελευταίο, της ισχύουσας κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας του κράτους μέλους υποδοχής (Ελλάδας), σχετικά με τις επαγγελματικές συντάξεις (σκέψεις 36 και 37 του προοιμίου της οδηγίας, άρθρα 6 στοιχ. ι', 20 παρ. 1, 5, 6, 8, 9 και 10 της οδηγίας, 1.6.2, 2.5.9 και 3.3.1 του Πρωτοκόλλου της Βουδαπέστης, καθώς και άρθρο 22 παρ. 1 του ν.3846/2010).

22. Συνεπώς, δεν μπορεί να επιτραπεί (να δοθεί, δηλαδή, έγκριση) από το ελληνικό κράτος (κράτος μέλος υποδοχής, που, κατά την εννοιολογική απόδοση του όρου, από τα άρθρα 6 στοιχ ι' της οδηγίας και 22 παρ. 1 του ν.3846/2010, είναι εκείνο του οποίου η κοινωνική και εργατική νομοθεσία διέπει τις σχέσεις μεταξύ της χρηματοδοτούσας επιχείρησης και των ασφαλισμένων μελών της) σε ελληνική επιχείρηση, προκειμένου αυτή να χρηματοδοτήσει Ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης, που είναι εγκεκριμένο (έχει λάβει, δηλαδή νόμιμη άδεια και λειτουργεί) σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. (κράτος – μέλος καταγωγής), χωρίς τη

ρητή διαφύλαξη της ελληνικής και σχετικής με τις επαγγελματικές συντάξεις κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας.

23. Ωστόσο, προτού χορηγηθεί η ανωτέρω έγκριση, επιβάλλεται η τήρηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 20 της οδηγίας 2003/41/EK, στο Πρωτόκολλο της Βουδαπέστης του 2009, καθώς και στο άρθρο 22 του ν.3846/2010 διαδικασίας, όσον αφορά στη διασυνοριακή δραστηριότητα ΙΕΣΠ.

24. Πράγματι, όπως προκύπτει από τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 20 της οδηγίας, ένα ίδρυμα (λ.χ. Κυπριακό), που χορηγεί επαγγελματικές συνταξιοδοτικές παροχές και επιθυμεί να ασκήσει γενικώς διασυνοριακή δραστηριότητα, να δεχθεί, δηλαδή, χρηματοδότηση από επιχείρηση εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. (λ.χ. Ελλάδα), χρειάζεται να λάβει προηγουμένως την σχετική προς τούτο έγκριση των αρμοδίων αρχών του κράτους μέλους καταγωγής (Κύπρος). Από τη διάταξη δε της παραγράφου 5 του άρθρου 9 της οδηγίας, στην οποία ρητά παραπέμπει το ως άνω άρθρο 20 παρ. 2 αυτής, σαφώς προκύπτει ότι η εν λόγω έγκριση αφορά τους όρους λειτουργίας του ταμείου κατά την διασυνοριακή δραστηριοποίησή του και πρέπει να χορηγείται μία μόνο φορά (εφ' άπαξ δηλαδή), και όχι για κάθε διασυνοριακή δραστηριότητα (άρθρο 2.1.1 του Πρωτοκόλλου), με άμεση ενημέρωση γι' αυτή την έγκριση, της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων – ΕΑΑΕΣ (άρθρο 9 παρ. 5 τελευταίο εδάφιο της οδηγίας).

25. Συνεπώς, το (Κυπριακό) ίδρυμα που επιθυμεί να δεχθεί χρηματοδότηση από επιχείρηση εγκατεστημένη στο άλλο κράτος μέλος (Ελλάδα), πρέπει πρωτίστως να γνωστοποιεί γι' αυτή την πρόθεσή του (της διασυνοριακής δηλ. δραστηριοποίησής του) την αρμόδια προς τούτο Κυπριακή Αρχή, ήτοι το Υπουργείο Εργασίας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Κύπρου - κράτος μέλος καταγωγής (άρθρα 20 παρ. 2 τελευταίο εδάφιο της οδηγίας και 2.2.2 πρώτο εδάφιο του Πρωτοκόλλου).

26. Ταυτόχρονα με την ανωτέρω γνωστοποίηση, το εν λόγω ίδρυμα οφείλει να παράσχει στις αρχές του κράτους μέλους καταγωγής (Κύπρος) πληροφορίες σχετικά με: α) το κράτος μέλος υποδοχής (ότι, δηλαδή, αυτό θα είναι η Ελλάδα), β) την επωνυμία της χρηματοδοτούσας (ελληνικής) επιχείρησης και γ) τα κύρια

χαρακτηριστικά του συνταξιοδοτικού καθεστώτος που θα διαχειριστεί το (Κυπριακό) ίδρυμα για λογαριασμό της χρηματοδοτούσας αυτής (ελληνικής) επιχείρησης (άρθρο 20 παρ. 3 της οδηγίας). Η ημερομηνία κατά την οποία οι αρχές του κράτους μέλους καταγωγής λαμβάνουν τις ως άνω πληροφορίες καλείται "ημερομηνία έναρξης" (βλ. 2.3.2 του πρωτοκόλλου) και πιστοποιεί την ημερομηνία έναρξης του αρχικού διαλόγου μεταξύ του ιδρύματος και των αρχών του κράτους αυτού (Κύπρος), όταν το ίδρυμα αυτό εκφράζει την επιθυμία του να δραστηριοποιηθεί διασυνοριακά.

27. Μετά, την κατά τα άνω γνωστοποίηση και παροχή πληροφοριών, και εφόσον δεν υπάρχουν λόγοι αμφιβολίας αναφορικά με την συμβατότητα της διοικητικής και οικονομικής κατάστασης του ιδρύματος, της φήμης, των επαγγελματικών προσόντων και της πείρας των διαχειριστών του, με τις πράξεις των οποίων προτείνεται η ενέργεια στο κράτος υποδοχής, οι αρχές του κράτους μέλους καταγωγής (Κύπρος) έχουν προθεσμία τριών μηνών να τις ανακοινώσουν στις αρχές του κράτους υποδοχής (Ελλάδα), ενημερώνοντας ταυτοχρόνως και το Κυπριακό ίδρυμα (άρθρο 20 παρ. 5 οδηγίας και 2.5.5. πρωτοκόλλου).

28. Έχοντας λάβει τις ανωτέρω πληροφορίες από το κράτος – μέλος καταγωγής (Κύπρος), και προτού ακόμη το (Κυπριακό) ίδρυμα αρχίσει να διαχειρίζεται το συνταξιοδοτικό καθεστώς για την χρηματοδοτούσα (και εγκατεστημένη στην ελληνική επικράτεια) επιχείρηση, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής (Ελλάδα), κοινοποιούν εγγράφως (άρθρο 2.5.4 του Πρωτοκόλλου) και μέσα σε προθεσμία δύο μηνών (που αποκαλείται στο άρθρο 2.5.5 του Πρωτοκόλλου "ημερομηνία λήξης"), στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής (Κύπρος), τις τυχόν απαιτήσεις τους προς συμμόρφωση με τις σχετικές με την επαγγελματική σύνταξη και ισχύουσες στο κράτος μέλος υποδοχής (Ελλάδα), διατάξεις της κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας, των οποίων επιβάλλεται η τήρηση, κατά τη διαχείριση εκ μέρους του (Κυπριακού) ιδρύματος, του συνταξιοδοτικού καθεστώτος που θα χρηματοδοτηθεί από την ελληνική επιχείρηση στο κράτος καταγωγής (Κύπρος), καθώς και κάθε άλλη διάταξη που τυγχάνει εφαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 7 (επενδυτικοί κανόνες) και το άρθρο 20 παρ. 7 της οδηγίας (απαιτήσεις παροχής πληροφοριών προς τα μέλη του ιδρύματος). Μόλις λάβει τις πληροφορίες αυτές, η αρμόδια αρχή του κράτους καταγωγής (Κύπρος), τις ανακοινώνει στο (Κυπριακό) ίδρυμα.

29. Σημειωτέον δε ότι, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής (Ελλάδα), οφείλει να ενημερώνει εγκαίρως, την αρχή του κράτους μέλους καταγωγής (Κύπρος), για την ως άνω ασυμβατότητα του πλαισίου λειτουργίας του συνταξιοδοτικού προγράμματος του (Κυπριακού) ιδρύματος, με την ισχύουσα στην ελληνική έννομη τάξη κοινωνική και εργατική νομοθεσία και, ενδεχομένως, να προτείνει και πιθανές λύσεις, πάντοτε όμως εντός της ανωτέρω προθεσμίας των δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 2.3.1. του Πρωτοκόλλου και στην παράγραφο 3 του άρθρου 20 της οδηγίας από το κράτος μέλος καταγωγής (άρθρο 2.5.9. του Πρωτοκόλλου). Μετά την παραλαβή των πληροφοριών αυτών (περί ασυμβατότητας με την ελληνική κοινωνική και εργατική νομοθεσία) από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής (Κύπρος), αυτές διαβιβάζονται στο (Κυπριακό) ίδρυμα και η ημερομηνία κατά την οποία οι εν λόγω πληροφορίες παραλαμβάνονται από αυτό, αποκαλείται “ ημερομηνία πληροφόρησης” (άρθρο 2.5.10. πρωτοκόλλου).

30. Εξάλλου και σύμφωνα με τα ρητώς διαλαμβανόμενα στις διατάξεις των άρθρων 20 παρ. 6 της οδηγίας και 22 παρ. 1 του ν.3846/2010, μόνον όταν το χρηματοδοτούμενο από ελληνική επιχείρηση (Κυπριακό) ίδρυμα, λάβει την ανακοίνωση για την ισχύουσα στην Ελλάδα κοινωνική και εργατική νομοθεσία ή αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δύο μηνών, μέσα στην οποία οι αρχές του κράτους υποδοχής (Ελλάδα) έπρεπε να ενημερώσουν το κράτος καταγωγής (Κύπρος), για τη νομοθεσία αυτή, μπορεί το ίδρυμα τούτο να αρχίσει να διαχειρίζεται το συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων της εν λόγω επιχείρησης και πάντοτε με την επιφύλαξη της ισχύος για αυτούς της ελληνικής κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας σχετικά με τις επαγγελματικές συντάξεις, καθώς και κάθε άλλης εφαρμοστέας διάταξης κατά τα άρθρα 18 παρ. 7 και 20 παρ. 7 της οδηγίας.

31. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των προπαρατεθεισών διατάξεων, που ορίζουν το χρηματοδοτούμενο από ελληνική επιχείρηση Κυπριακό ίδρυμα, ως τον τελικό αποδέκτη των πληροφοριών αναφορικά με την ασυμβατότητα του πλαισίου λειτουργίας του (ήτοι των καταστατικών του ρυθμίσεων) με την ισχύουσα στο ελληνικό κράτος (κράτος υποδοχής) κοινωνική και εργατική νομοθεσία, καθώς και των διατάξεων, αφ’ ενός μεν, της παραγράφου 9 του άρθρου 20 της οδηγίας, και αφ’ ετέρου του άρθρου 2.5.13. του Πρωτοκόλλου, σαφώς προκύπτει, κατ’ αρχήν, ότι, μόνος υπόχρεος να συμμορφωθεί με τις εν λόγω διατάξεις της ελληνικής

(κοινωνικής και εργατικής) νομοθεσίας, και ως εκ τούτου να τις συμπεριλάβει στο καταστατικό του, ως αυτοτελείς (καταλαμβάνουσες το απασχολούμενο στην ελληνική επιχείρηση και ασφαλιζόμενο σε αυτό προσωπικό), ρυθμίσεις, είναι το ανωτέρω Κυπριακό ίδρυμα.

32. Αντιθέτως, τέτοια συμμόρφωση (προς τις διατάξεις, δηλαδή, της ελληνικής, κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας), δεν μπορεί να απαιτηθεί από το κράτος – μέλος καταγωγής (Κύπρος), υπό την έννοια της συμπερίληψης όχι απλά στην καταστατική νομοθεσία του Ταμείου, αλλά στην Κυπριακή νομοθεσία περί Επαγγελματικών Ταμείων, διατάξεων αντιστοίχων με τις ελληνικές, όχι μόνο διότι κάτι τέτοιο ουδόλως προβλέπεται από τις εφαρμοστέες στην προκείμενη περίπτωση διατάξεις της οδηγίας, του πρωτοκόλλου που την συνοδεύει, καθώς και του ν.3846/2010, αλλά και διότι τέτοια ενέργεια θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη επέμβαση στην κυπριακή νομοθεσία. Άλλωστε, και με το δεδομένο ότι, τα Ιδρύματα αυτά (Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης) είναι, κατά κανόνα, πολυεπιχειρησιακά (και τέτοιο τυγχάνει, κατά τον Κανονισμό του, και το Κυπριακό Ταμείο Πρόνοιας “AON HEWITT Multi Employer Provident Fund”, που απασχολεί και την ερωτώσα Υπηρεσία), και ως εκ τούτου, θα μπορούσαν δυνητικά να δεχθούν χρηματοδότηση από επιχειρήσεις εδρεύουσες και στα είκοσι οκτώ (28) κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (καθώς και σε εκείνα του Ε.Ο.Χ.), θα ήταν εξαιρετικά δυσχερές και χρονοβόρο (και τελικά ανέφικτο), να αναμένεται κάθε φορά η τροποποίηση της κυπριακής νομοθεσίας, προκειμένου να συμπεριλαμβάνεται σε αυτή και η εργατική και κοινωνική νομοθεσία όλων των ως άνω κρατών μελών υποδοχής.

33. Συνεπώς, από την ορθή ερμηνεία του διέποντος την διασυννοριακή δραστηριότητα τέτοιας μορφής Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (ήτοι των εδρευόντων εκτός Ελλάδας και χρηματοδοτούμενων όμως, από εδρεύουσα στην Ελλάδα επιχείρηση), νομοθετικού πλαισίου, σαφώς προκύπτει ότι, για να αρχίσουν να διαχειρίζονται, τα Ταμεία αυτά, το συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων της εν λόγω (ημεδαπής) επιχείρησης, χρηματοδοτούμενα από αυτή, όταν ήδη, μέσω της διαδικασίας ανταλλαγής πληροφοριών που έχουν δοθεί με την τήρηση των σχετικών προθεσμιών, διαπιστωθεί ασυμβατότητα των χαρακτηριστικών του συνταξιοδοτικού συστήματος που επιθυμούν να διαχειρισθούν τα εν λόγω Ιδρύματα, με την ελληνική κοινωνική και εργατική νομοθεσία, θα πρέπει

προηγουμένως τα ίδια τα Ταμεία αυτά και όχι τα κράτη μέλη καταγωγής (και εν προκειμένω η Κυπριακή Δημοκρατία) να συμμορφωθούν με την νομοθεσία αυτή, εντάσσοντάς την στον Κανονισμό – Καταστατικό τους.

34. Στη κρίνόμενη περίπτωση, μετά το πέρας της διαδικασίας πληροφόρησης που έτασαν οι ως άνω διατάξεις, διαπιστώθηκε ότι το Κυπριακό Ταμείο Πρόνοιας “AON HEWITT Multi Employer Provident Fund”, το οποίο επρόκειτο να χρηματοδοτηθεί από την ελληνική (εδρεύουσα και απασχολούσα προσωπικό στην Ελλάδα) επιχείρηση “AON HEWITT SA”, δεν ενσωμάτωσε στον Κανονισμό του, αντίστοιχου περιεχομένου, με τη διάταξη της παραγράφου 10 του άρθρου 7 του ν.3029/2002, ρύθμιση, αλλά μόνο στη Συμφωνία Συμμετοχής που καταρτίσθηκε μεταξύ αυτού και της ανωτέρω ελληνικής επιχείρησης.

35. Πράγματι, στα σημεία 2.3.5 και 2.3.7 της Συμφωνίας Συμμετοχής, έχουν ενσωματωθεί αυτούσιες οι προβλέψεις της διάταξης της παραγράφου 10 του άρθρου 7 του ν.3029/2002, αφού τα σημεία αυτά ορίζουν: (2.3.5) *“Παύση ιδιότητας μέλους – εργαζόμενοι του Συμμετέχοντος Εργοδότη θα παύσουν να είναι Μέλη του Ταμείου σύμφωνα με τον όρο 13.3 των Κανονισμών με εξαίρεση τον όρο 16.1 (δ) στον οποίο αναφέρεται ο όρος 13.3. Επιπλέον, σύμφωνα με την Ελληνική Κοινωνική και Εργατική Νομοθεσία, το μέλος θα έχει όλα τα δικαιώματα που ισχύουν σύμφωνα με τις πρόνοιες της παρ. 10 του άρθρου 7 του Ελληνικού Νόμου ν.3029/2002, ως τροποποιείται και ισχύει από καιρό σε καιρό”* και (2.3.7.) *“Καταβολή Παροχών Μέλους – Ως προβλέπεται στους όρους 16-19 των Κανονισμών με τις επιτακτικές διατάξεις κατωτέρω: Στις περιπτώσεις των 16.1(α), 16.1(δ), 19.1, 19.2 και στις περιπτώσεις της παραγράφου 2.3.5. του παρόντος και όπου ισχύουν οι πρόνοιες της παρ. 10 του άρθρου 7 του Ελληνικού Νόμου ν.3029/2002, ως τροποποιείται και ισχύει από καιρό σε καιρό, το Μέλος είτε θα: α).....”*

36. Περαιτέρω, στον Κανονισμό του Πολυεπιχειρησιακού Ταμείου της AON HEWITT και ειδικότερα στα σημεία 1.3 και 3.4 αυτού, ρητά προβλέπεται ότι: (1.3) *“τα παραρτήματα και οποιαδήποτε Συμφωνία Συμμετοχής αποτελούν και/ή θα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των παρόντων Κανονισμών και ισχύουν ωσάν να παρατίθενται πλήρως στο σώμα των παρόντων Κανονισμών και οποιαδήποτε*

αναφορά στους παρόντες Κανονισμούς περιλαμβάνει τα Παραρτήματα και οποιαδήποτε Συμφωνία Συμμετοχής”, και (3.4) “Μόλις η αίτηση συμμετοχής στο Ταμείο εγκριθεί από τη Διαχειριστική Επιτροπή και υπογραφεί Συμφωνία Συμμετοχής από όλα τα μέρη, η συμμετοχή του εν λόγω Συμμετέχοντα Εργοδότη στο Ταμείο θα κοινοποιείται στον Έφορο”. Εξ αυτών συνάγεται ότι, τόσο η προαναφερόμενη, όσο και όλες οι Συμφωνίες Συμμετοχής που τυχόν θα συναφθούν και με άλλες (εδρεύουσες και απασχολούσες προσωπικό σε άλλα κράτη – μέλη) εργοδότης επιχειρήσεις, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του Κανονισμού του Κυπριακού αυτού Ταμείου, και ισχύουν σαν να παρατίθενται πλήρως στο σώμα αυτού. Συνεπώς, η ενσωμάτωση της διάταξης της παραγράφου 10 του άρθρου 7 του ν.3029/2002 (όπως μάλιστα αυτός εκάστοτε ισχύει), στα σημεία 2.3.5 και 2.3.7 της επίμαχης Συμφωνίας Συμμετοχής, αποτελεί ουσιαστικά και ενσωμάτωσή της στον Κανονισμό του ως άνω Ταμείου και έχει την δεσμευτική ισχύ που παράγουν και οι λοιπές (απ’ευθείας ενσωματωμένες στο κείμενό του) ρυθμίσεις, κοινοποιούμενη, άλλωστε, και στον Έφορο Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Κύπρου (ήτοι στην Κυπριακή Αρχή), προκειμένου και αυτός να λάβει γνώση της εν λόγω Συμφωνίας και υπό την έννοια αυτή, ουδεμία παραβίαση της κοινοτικής, αλλά και της ελληνικής νομοθεσίας συνιστά στην προκείμενη περίπτωση.

37. Οι παραδοχές αυτές ενισχύονται και από το με ημεροχρονολογία 19-09-2016 έγγραφο που απέστειλε στην ερωτώσα υπηρεσία η Κυπριακή Αρχή, στο οποίο επισημαίνεται ότι, το Ταμείο της AON HEWITT, ως πολυεπιχειρησιακό, θα πρέπει με τους Κανονισμούς του να καλύπτει όλους τους εργοδότες οι οποίοι ενδέχεται να συμμετέχουν σε αυτό, ανεξάρτητα από την έδρα τους. Γι’αυτό το σκοπό, η κάθε συμφωνία συμμετοχής, η οποία σε κάποιες περιπτώσεις ενδέχεται να περιλαμβάνει πρόνοιες οι οποίες αφορούν στην Κοινωνική και Εργατική Νομοθεσία συγκεκριμένου Κράτους-Μέλους, θα πρέπει να διαχωρίζεται από τους γενικότερους κανόνες λειτουργίας του Ταμείου εφόσον δεν θα αφορά και ούτε θα επηρεάζει όλα τα υπόλοιπα μέλη αυτού. Άλλωστε και σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία (IORP) υπάρχει διαφορά στο τι αποτελεί κανόνες λειτουργίας του κάθε Ταμείου (properly constituted rules – άρθρο 9 (1) (c) της εν λόγω Οδηγίας και τι αποτελεί σχέδιο (pension scheme). Ένα Ταμείο μπορεί με βάση τους κανόνες λειτουργίας του να διαχειρίζεται ένα ή πολλά διαφορετικά σχέδια ταυτόχρονα,

επομένως οτιδήποτε αφορά στο σχέδιο, και στην προκείμενη περίπτωση στο Ελληνικό σχέδιο, θα πρέπει να διαχωρίζεται από όλα τα υπόλοιπα, εφόσον το Ελληνικό σχέδιο θα αφορά μόνο στα μέλη του Ταμείου τα οποία θα εργάζονται στην Ελλάδα. Κατόπιν τούτων, και η Κυπριακή Αρχή καταλήγει και αυτή στο συμπέρασμα ότι κρίνεται ενδεδειγμένο να παραμείνει η ως άνω διάταξη της Ελληνικής Νομοθεσίας (άρθρο 7 παρ. 10 του ν.3029/2002) στη Συμφωνία Συμμετοχής, εφόσον έτσι και αλλιώς, η οποιαδήποτε Συμφωνία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Καταστατικού του Ταμείου.

38. Και είναι αληθές ότι, ότι το περιεχόμενο ενός ιδιωτικού εγγράφου, μπορεί ανά πάσα στιγμή να αλλάξει, απλά και μόνο με την βούληση των συμβληθέντων μερών και άρα, τόσο τα σημεία 2.3.5 και 2.3.7 της Συμφωνίας Συμμετοχής που καταρτίσθηκε μεταξύ της ελληνικής επιχείρησης "AON HEWITT SA" και του Κυπριακού Ταμείου "AON HEWITT Multi Employer Provident Fund", όσο και τα σημεία 1.3 και 3.4 του Κανονισμού του Ταμείου αυτού, θα μπορούσαν, ενδεχομένως, να υποστούν τέτοιες μεταβολές, ώστε να μην περιλαμβάνουν πλέον τις πρόνοιες για ισχύ της διάταξης της παραγράφου 10 του άρθρου 7 του ν.3029/2002, στο ασφαλιζόμενο στο εν λόγω Ταμείο (και προερχόμενο από την ελληνική επιχείρηση) προσωπικό.

39. Ωστόσο όμως, η δυνατότητα αυτή του Κυπριακού Ταμείου, παραμένει σε θεωρητικό επίπεδο και τούτο διότι, σύμφωνα με τις σκέψεις 36 και 37 του προοιμίου της οδηγίας, αλλά και του άρθρου 20 αυτής, τα ασκούντα διασυνοριακή δραστηριότητα ιδρύματα (όπως το προκείμενο), ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές του κράτους καταγωγής (Κύπρος) για κάθε σημαντική μεταβολή των διατάξεων της εργατικής και κοινωνικής (σχετικής με τις επαγγελματικές συντάξεις) νομοθεσίας του κράτους μέλους υποδοχής (Ελλάδα), η οποία μπορεί να επηρεάσει τα χαρακτηριστικά του συνταξιοδοτικού συστήματος του Κυπριακού Ταμείου, κατά το μέρος εκείνο που αφορά το προσωπικό της χρηματοδότης ελληνικής επιχείρησης (20 παρ. 8 της οδηγίας), υπόκεινται δε, σε συνεχή έλεγχο από τις αρχές του κράτους υποδοχής (δηλ. τις Ελληνικές Αρχές) όσον αφορά τη συμμόρφωση των δραστηριοτήτων τους με τις απαιτήσεις της ελληνικής εργατικής και κοινωνικής νομοθεσία. Εάν, κατά τον έλεγχο αυτό, προκύψουν παρατυπίες, ενημερώνεται πάραυτα η Κυπριακή Αρχή, η οποία λαμβάνει, σε συντονισμό με την Ελληνική Αρχή, τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να παύσει η παραβίαση της ελληνικής

εργατικής και κοινωνικής νομοθεσίας (20 παρ. 9 της οδηγίας), δυναμένης της Αρχής αυτής, όχι μόνο να περιορίσει, αλλά και να απαγορεύσει εντελώς τη διασυννοριακή δραστηριότητα του εγκατεστημένου στην επικράτεια της (Κύπρος) Ιδρύματος (14 παρ. 4 της οδηγίας). Σε κάθε δε, περίπτωση, εάν και εφόσον, παρά τη λήψη μέτρων από την αρχή του κράτους καταγωγής (την Κυπριακή, δηλ., αρχή) ή ελλείψει κατάλληλων μέτρων στο κράτος καταγωγής (Κύπρος), το Κυπριακό ίδρυμα εξακολουθεί να παραβιάζει την ελληνική εργατική και κοινωνική νομοθεσία, η Ελληνική Αρχή, δύναται, αφού ενημερώσει την Κυπριακή, να λάβει η ίδια τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη ή τον κολασμό περαιτέρω παραβάσεων και, εάν είναι απολύτως αναγκαίο, να απαγορεύσει αυτή στο ίδρυμα να λειτουργεί για λογαριασμό της χρηματοδοτούσας επιχείρησης (20 παρ. 10 της οδηγίας).

40. Εξάλλου, και στο Πρωτόκολλο της Βουδαπέστης, ορίζεται ότι η Αρμόδια Αρχή του κράτους μέλους καταγωγής ασκεί τον κύριο εποπτικό έλεγχο του δραστηριοποιούμενου διασυννοριακά Ιδρύματος (1.3.3), στην ευθύνη του οποίου παραμένει πάντοτε η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτούμενες διατάξεις ανά πάσα στιγμή (2.5.13), ότι, όταν οι Αρμόδιες Αρχές (κράτους υποδοχής και κράτους καταγωγής) συναντούν ασυμβατότητες στα νομικά τους πλαίσια, θα τις αντιμετωπίζουν σε συνεργασία μεταξύ τους, παρέχοντας η μία στην άλλη επαρκή πληροφόρηση και με γνώμονα πάντοτε την προστασία των δικαιωμάτων των μελών και των δικαιούχων του Ιδρύματος (1.3.4, 2.5.9), ότι, εφόσον ένα ίδρυμα αποτύχει να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας σχετικά με τον τομέα των επαγγελματικών συντάξεων του κράτους μέλους υποδοχής (3.4.1), τότε, και μετά την σχετική επικοινωνία μεταξύ κράτους μέλους υποδοχής και καταγωγής, που θα προσδιορίσει και τις ενδεικνυόμενες ενέργειες (3.4.4), οι Αρχές του κράτους καταγωγής – σε συνεργασία με τις αρχές του κράτους υποδοχής – θα λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την εξασφάλιση της μελλοντικής του συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων, όπου κρίνεται σκόπιμο, και των οριζομένων στο άρθρο 14 παρ. 4 της οδηγίας μέτρων (3.4.5), που μπορεί να οδηγήσουν ακόμη και μέχρι την απαγόρευση της διασυννοριακής δραστηριότητας του Ιδρύματος, που είναι το έσχατο μέτρο που μπορεί να ληφθεί σε βάρος του ιδρύματος ακόμη και από το κράτος υποδοχής (Ελλάδα), όταν το κράτος καταγωγής (Κύπρος) δεν λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, για τη συμμόρφωση μέτρα, ή παραμένει άπρακτο.

41. Από τη στιγμή λοιπόν που η (κατ' άρθρο 20 παρ. 10 της οδηγίας) απαγόρευση λειτουργίας, συνιστά το έσχατο μέτρο που μπορεί να επιβληθεί σε ίδρυμα, το οποίο, κατά τη λειτουργία του στο κράτος μέλος καταγωγής (Κύπρος), παραβιάζει συστηματικά την κοινωνική και εργατική νομοθεσία του κράτους υποδοχής (Ελλάδα), καθίσταται σαφές ότι είναι μη δικαιολογημένη η ανησυχία της Ελληνικής Αρχής (ήτοι της ερωτώσας υπηρεσίας), αναφορικά με το ότι δεν έχει προσυπογραφεί η Συμφωνία Συμμετοχής από την Δημόσια Εποπτική Αρχή της Κύπρου και άρα, ως ιδιωτικό έγγραφο, μπορεί ανά πάσα στιγμή, να τροποποιηθεί, αφού τυχόν αλλοίωση ή ολοσχερής εξάλειψη της διάταξης της παραγράφου 10 του άρθρου 7 του ν.3029/2002, από την εν λόγω Συμφωνία Συμμετοχής (και ως εκ τούτου και από τον Κανονισμό του Κυπριακού Ταμείου, του οποίου, κατά τα προεκτεθέντα, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος κάθε τέτοια Συμφωνία), θα οδηγήσει στην λήψη του ως άνω έσχατου μέτρου (και δη με πρωτοβουλία της Ελληνικής πλευράς), γεγονός που τελικώς θα σημάνει και την παύση της διασυνοριακής δραστηριότητας του Κυπριακού Ιδρύματος (ήτοι την διακοπή της χρηματοδότησής του από την ελληνική επιχείρηση).

Απαντήσεις

42. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, στο υποβληθέν ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα ΣΤ'), γνωμοδοτεί ομόφωνα ότι, η ενσωμάτωση της ελληνικής νομοθεσίας (και πιο συγκεκριμένα της παραγράφου 10 του άρθρου 7 του ν.3029/2002) στα σημεία 2.3.5 και 2.3.7 της διμερούς Συμφωνίας Συμμετοχής, που καταρτίσθηκε μεταξύ της (χρηματοδοτούσας) ελληνικής επιχείρησης "AON HEWITT SA" και του (χρηματοδοτούμενου από αυτή) Κυπριακού Ταμείου "AON HEWITT Multi Employer Provident Fund", η οποία, αν και αποτελεί κείμενο υπογραφόμενο αποκλειστικά από ιδιώτες και χωρίς τη συμμετοχή της Δημόσιας Εποπτικής Κυπριακής Αρχής, ωστόσο, κατά τα ρητώς διαλαμβανόμενα στα σημεία 1.3 και 3.4 του Κανονισμού του, αποτελεί μετά την προσυπογραφή του από τα δύο αντισυμβαλλόμενα μέρη και αναπόσπαστο μέρος αυτού, και ισχύει ωςάν να παρατίθεται πλήρως στο σώμα του εν λόγω Κανονισμού, είναι συμβατή με τις διατάξεις του άρθρου 20 της Οδηγίας 2003/41/EK περί διασυνοριακής δραστηριότητας των Ιδρυμάτων Επαγγελματικής Συνταξιοδότησης των κρατών – μελών της Ε.Ε., καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 22 του ν.3846/2010 που

μεταφέρει την Οδηγία αυτή στην Εθνική έννομη τάξη, αφού πληρούται, κατ'αυτό τον τρόπο, η κύρια προϋπόθεση που θέτουν οι διατάξεις αυτές προκειμένου να επιτραπεί (με χορήγηση της σχετικής έγκρισης από την αρμόδια Ελληνική Αρχή), η χρηματοδότηση από την ελληνική επιχείρηση, του Κυπριακού Ταμείου, και η οποία (προϋπόθεση) συνίσταται στην τήρηση στο ακέραιο, από το τελευταίο, της ισχύουσας στην Ελλάδα κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας σχετικά με τις επαγγελματικές συντάξεις.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 28-04- 2017

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Γ. Χαλκιάς
Ιωάννης - Κων/νος Χαλκιάς
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Χαράλαμπος Γ. Μπρισκόλας

Νομικός Σύμβουλος Ν.Σ.Κ.